

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LAUST CHRISTIAN MORTENSEN
1820-1878

METTE CATHRINE MORTENSEN
født Christensen
1825-1888

Laust Christian Mortensen

Det genealogiske Arbejde vedrørende dette Hefte er udført af stud. mag. Erik Molbo. Teksten er samlet af Henry Lauritzen. Heftet er trykt i November Maaned 1945.

GAARDMAND LAUST CHRISTIAN MORTENSEN

Født 26. Juli 1820 i „Rom Præstegaard“ („Hvolgaard“).
Hjemmedøbt 26. Juli 1820. Daaben confirmeret 27. August 1820.
Viet 14. Juni 1850 i Nørlem Kirke.
Død 9. November 1878 i Bjerregaard, Nørlem Sogn.
Begravet 19. November 1878 paa Lem Kirkegaard.

Ægtefælle:

Mette Cathrine Christensen, født 1825, død 1888.

Børn:

Morten Bjerggaard, f. 4. Januar 1851, d. 4. Januar 1851.
Maren Mortensen, f. 1852 i Nørlem, d. ca. 1881.
Christen Moskjær Laursen Mortensen, f. 1854 i Nørlem, d. ca. 1882.
Marthinus Lauritz Mortensen, f. 1857 i Nørlem, d. 1895.
Jacob Mortensen, f. 1860 i Nørlem, d. 1915.
Anton Johannes Lauridsen Mortensen, f. 1863 i Nørlem, d. ca. 1893.
Christen Jensen Mortensen, f. 1865 i Nørlem, d. 1902.
Lauritz Christian Mortensen, f. 1868 i Nørlem, d. 1935.

Kilder:

Folketællingslister 1845, 1855, 1870.
Maria Christine Lauritzen.
Egon Lauritzen.
Lauritz Chr. Lauritzen.
Frede og Harald Lauritzen.
Elisa Lauritzen („Tante Lise“).
Lægdsrullens Tilgangsliste 1820.
Lægdsruller 1822, 1825, 1841, 1849.
Kirkebogen for Rom Sogn.
Kirkebogen for Nørlem Sogn.
Lemvig Avis 1865, 1878.
Bogen „Skodborg og Vandfuld Herreder“.
Skøde og Panteprotokol for Skodborg og Vandfuld Herreder.

Bjerregaard, fotograferet 1943.

Naar man skal skrive om Laust Christian Mortensen, vil det være naturligt først ganske kort at omtale hans Forældre.

Faderen var Gaardmand Morten Sørensen Bjerregaard, der fødtes 1783 i Pindsboel, Fabjerg, og døde 12. Februar 1850 som Aftægtsmand i Bjerregaard. Morten Sørensen arvede sin fædrene Gaard Pindsboel efter Faderen, men Gaarden har efter alt at dømme haft meget fattige Jorder. Morten Sørensen kom i hvert Fald til Hvolgaard, som han dog tilsyneladende ikke har ejet, og fra Hvolgaard til Bjerregaard. Bjerregaard købtes i 1820.

Moderen var Ane Johanne Jacobsdatter, der er født 1780 paa Gaarden Eschebech i Tørring Sogn. Hun blev gift med Morten Sørensen i 1802 og døde 6. Januar 1849 i Bjerregaard.

Af det Skøde, hvorved Bjerregaard overgik til Morten Sørensen, og dermed paa vor Slægts Hænder, skal her gengives Begyndelsen. Der har været skyldt kongelige Skatter af Gaarden, og da Ejeren, p. G. a. den fra 1818 til 1828 herskende Landbrugskrise, ikke har kunnet betale sine Restancer, har Staten stillet Gaarden til Auktion. Der har været Prioriteter i Gaarden til ialt 1340 Rdl., og da det har været nødvendigt for Staten at opnaa de 1340 Rdl. for ikke at faa Tab ved Handelen, har Morten Sørensen maattet lægge 120 Rdl. til den ved Auktionen fastsatte Pris.

Skødet, der findes i „Skøde og Panteprotokol for Skodborg og Vandfuld Herreder“ Nr. 5, Fol. 53, begynder saaledes:

Frederik Kristian Skønau, Kongelig Majestæts Justitsraad, Byefoged og Byeskriver i Lemvig samt Herredsfoged og Herredsskriver i Skodsborg Vandfuld Herreder, gjør vitterlig: at Aar 1820 den 14de Julii blev foretaget og afholdt offentlig Auction 3die Gang efter foretagen lovlig Bekjendtgjørelse over Gaarden Bierregaard i Nørre Lem Sogn for resterende kongelige Skatter, ved hvilken Auction Morten Sørensen fra Hvolgaard i Rom blev Høistbydende og nød Tilslag paa fornævnte Bierregaard med paastaaende Bygninger og Jordeiendomme af Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. for den Kjøbesumma 1220 Rdl. Sølv og hvortil han senere har erklæret at ville tillægge 120 Rdl. Sølv er ialt 1340 Rdl. Sølv skriver Tretten Hundrede og Fyrgetyve Rigsbankdaler Sølv, foruden Omkostninger og Renter samt iøvrigt paa de Vilkaar og Betingelser som findes anført i de ved Auctionen fremlagte og oplæste Conditioner, hvoraf her anmærkes: 1ste Post. Gaarden med sine paastaaende Bygninger og underliggende Jordeiendomme af Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. sælges med de Herligheder og Forpligtelser som nuværende Beboer Søren Skoushoved har eiet og som den kgl. Kasse for resterende Skatter er bleven tilkjendt som Eiendom ved Dom af 13de April d. A. samt saaledes som Gaard og Eiendomme nu ere og forefindes. — Budets Antagelse eller Forkastelse beroer paa det kongelige Rentekammers Resolution som snarest mulig gennem Amtet skal blive indhentet og derefter strax blive Kjøberen meddelt som dernæst umiddelbar tiltræder Gaarden. 2den Post. Med Gaarden følger aldeles intet uden hvad som er muur- eller nagelfast og som udgjøre Deelee af Bygningerne eller høre til sammes væsentlige Indretning og Brug, alt øvrigt er fra dette Salg undtaget ...

Fra Skodborg og Vandfuld Herreders Skøde- og Panteprotokol skal her ligeledes anføres et Brudstykke af et Skøde vedrørende Gaarden Hvolgaard. Skødet er af 25. Juli 1820, fra Jesper Frandsen boende i Rom Præstegaard til Christen Jepsen Ausumdahl fra Hjerm paa førstnævntes „ejende og forhen beboende Gaard, Hvolgaard kaldet, i Rom Sogn“. Under Punkt b findes anført følgende Klausul:

Morten Sørensen og Kone med Børn beholder frie Huusværelse i Salshuset til 4 a 6 Uger efter hendes nu forestaaende Barsel,

ligesom han og beholder i samme Tid paa Gaarden 6 Kiør Sviin og Kalve samt Faar tilligemed Huusleilighed dertil om Natten eller andre Tider paa Dagen naar saadant maatte behøves alt uden nogen Betaling.

Det Barn, Morten Sørensens Kone ventede, blev født Dagen efter. Det var Laust Christian Mortensen!

Jacob Lauritzen, der ejede Bjerregaard fra 1878 til 1915. Billedet viser ham som Dragon.

Laust Christian Mortensen er altsaa født den 26. Juli 1820. Som hans Fødested nævnes altid „Rom Præstegaard“, men det mest korrekte maa sikkert være at angive Hvolgaard, der synes at have hørt ind under Rom Præstegaard.

Rom Præstegaard er en middelstor Gaard, der ligger bagved Rom Kirke. Det er 2—300 Aar siden der har været nogen Præst knyttet til Gaarden, idet Rom Præsteembede blev nedlagt, fordi Præsterne her ikke kunde leve af deres Indtægter. Den Gaard, hvortil Præstegaardens Jorder blev henlagt, har derpaa beholdt Navnet Rom Præstegaard til vor Tid.

Laust Christian Mortensen blev hjemmedøbt samme Dag han var født. Han blev ved Daaben baaret af Christen Jepsens Kone af Hvolgaard. Faddere var iøvrigt Ole Ammoss [?], Christen Østerbjerg og Kone af Lomborg og Hans Dubgaard af Rom Sogn. Daaben blev confirmeret den 27. August 1820.

Laust Christian Mortensen havde fire ældre Søskende: Søren Mortensen, Klemmen Eskebek Mortensen, Jacob Mortensen og Ane Katrine

*Bjerregaards nuværende Ejer,
Elisa Lauritzen, Familiens elskede, gæstfrie „Tante Lise“.*

Mortensen. (Man lægger Mærke til, hvordan de samme Navne stadig gaar igen inden for Familien). Søren Mortensen var født i Pindsboel 1804, medens de andre Søskende opgives at være født i Rom Præstegaard. Senere kom der et Plejebarn til, Morten Laursen Snaben, født 1837.

Laust Christian Mortensen kom altsaa til Bjerregaard fra Hvolgaard (eller Rom Præstegaard), da han var nogle faa Uger gammel, og han har saaledes levet næsten hele sit Liv paa Bjerregaard.

Og her maa der lige indskydes nogle Bemærkninger om den gamle Slægtsgaard!

Naar man gennemgaar Folketællingslisten fra 1801, konstaterer man, at der paa det Tidspunkt ikke fandtes nogen Bjerregaard i Nørlem Sogn. Gaarden er med andre Ord opstaaet mellem 1801 og 1820, da Morten Sørensen købte den.

Egon Lauritzen oplyser, at Gaarden oprindelig var Fæstegaard under Kappel. Jacob Lauritzen har vist Egon Lauritzen den Vold, der skiller Bjerregaard fra Kjærgaard, og om denne sagt, at her gik Kappels gamle Grænse. Frede og Harald Lauritzen har i Sommeren 1943 spurgt Elisa Lauritzen („Tante Lise“) angaaende dette. Hun svarede, at det havde hun godt hørt, men hun vidste ikke, om det var rigtigt. Men Lise fortalte, at Bjerregaards Bygninger er *meget* gamle. Låden er i hvert Fald saa gammel, at den vistnok har hørt til Kappel, og i det nuværende Stuehus findes der Døre — med morsomme gamle Dørgreb — der stammer fra et ældre Bjerregaard.

Bjerregaard er paa 57 Tdr. Land Agerjord og 10 Tdr. Land Folde. Gaarden dyrker megen Hvede, og den har noget af Danmarks bedste Jord. Omkring 1840 opgives Bjerregaards Hartkorn til 5 Tønder, 3 Skæppe, 1 Fjerdingkar og 1 Album.

Gaarden ligger meget smukt ned til Limfjorden, og man har fra den en storslaet Udsigt over Nissum Bredning.

Laust Christian Mortensen blev konfirmeret i 1838. Han har altsaa dengang været 18 Aar.

I „Lægdsrulle for 1841“ (Lemvig Byfogedarkiv) finder man ham anført: „Morten Sørensens Søn, Lauritz Christian, f. i Rom Præstegaard, 20 Aar, 62¼ ” høj, Opholdssted hjemme“. Laust Christian Mortensen har altsaa kun været 62¼ ” — 163 cm høj.

I 1843 blev han, oplyser Lægdsrullen, „begjært som hjælpende Søn“ (man kunde dengang forlange at faa en Søn fritaget for Militærtjeneste, naar man var 60 Aar, en saakaldt „Gammel-Mands Søn“) — men der anføres (hvilket dog ikke er rigtigt), at „Faderen fylder ej 60 Aar“.

Laust Christian Mortensen blev i 1843 taget til Jæger ved 1. Jægerkorps (ligesom C. I. Aggerbeck) og skulde møde 1. Juni, men han udeblev fra Korpset paa Grund af Sygdom efter Lægeattest.

I 1844 faar Laust Christian Mortensen Vedtegningerne „Ut S, tjenlig Trainkudsk“ („Ut S“ betyder sandsynligvis: Utjenstdygtig som Sol-

dat), og „Kan ej aabne Munden som Følge af et foregaaende Brud af Overkjæbebenet“.

Den 31. August 1848, da Laust Christian Mortensen var 28 Aar, tilskødede Faderen ham Bjerregaard. Skødet blev tinglyst den 6. September 1848.

Tre Generationer i Bjerregaard. Grosserer L. C. Lauritzen, nuværende stud. med. Hans Jørgen Lauritzen og nuværende Borgmester Egon Lauritzen.

Den 14. Juni 1850 blev han gift med Mette Cathrine Christensen fra Moeskjær. Brylluppet stod i Nørlem Kirke. Forlovere var Christen Moeskjær (Brudens Far) og A. Heiland.

I Lemvig Avis for Lørdag den 23. December 1865 finder man følgende lille Annonce:

EN ORNE

af halvblods Race staar til Bedækning paa Bjerregaard ved Lemvig.

Announcen tyder paa en vis Driftighed hos Laust Christian Mortensen, og med Hensyn til Datoen for Indrykningen, saa har Bladets Læsere jo altsaa haft Juledagene til at overveje Sagen i.

L. C. Lauritzen, Silkeborg, har fortalt, at hans Far, Laust Christian Mortensen, var meget initiativrig. Han var engang i Handel om en stor Gaard. Tiderne var den Gang meget daarlige for Landbruget, og Prisen var derfor rimelig, men Naboerne fik ham fra at købe Gaarden, da de mente, det var alt for stor en Opgave at binde an med.

Harald Lauritzen fortæller, at L. C. Lauritzen, naar han gik gennem Køkkenet i Silkeborg, til Tider med en Kniv har tegnet et Kors i Smørrets Overflade — en Skik, L. C. Lauritzen skulde have tilegnet sig hjemmefra. Rektor Randrup, Tønder, mener, at denne Tradition muligvis kan stamme helt tilbage fra den hedenske Tid, da man om Foraaret ofrede en Klat Smør til Solen.

Der fortælles om Laust Christian Mortensen, at han altid var i straalende godt Humør.

Fru Grosserer L. C. Lauritzen, Silkeborg, giver følgende (anden Haands) Beskrivelse af Laust Christian Mortensen og Kone:

Jeg vil nu fortælle, hvad jeg ved om min kære Christians Forældre. Jeg kan fortælle ene godt om dem, det var et dejligt Hjem.

Christians Far var jo desværre svag, men altid glad og lykkelig. Han stod ofte ved Kakkellovnen og skuttede sig (jeg tænker, han har frosset), men altid var han glad, altid spøgefuld lige til det sidste.

Moderen var energisk, Bornene lystrede hende. Jeg tror, det var Christen Jensen og maaske var det Christian, i hvert Fald to Brødre, de var blevet lidt uenige. Der skulde hentes Sand fra Fjorden, og begge vilde undslaa sig, men saa sagde Moderen: „Nu kan I begge to gaa ned til Fjorden og hente Sandet“ — og det gjorde de. Moderen var bestemt, og hun forstod at opdrage de mange Børn.

Christian elskede sit Hjem. Hvor var han lykkelig, og hvor straalede hans Øjne, naar han talte om sit Barndomshjem. Han fortalte, at hans Mor havde en Kagekasse med tre Rum i, og om Søndagen fik de Kager til Kaffen.

Moderen var meget glad for Tante Lise, fordi hun var saa god

imod hende. Christians Mor boede hos Jacob og Lise — men da laa hun vist mest i Sengen.

Christian gik sin Mor til Haande, han var lykkelig for sine Forældre og for sit Barndomshjem. Han sagde ofte: „Min Mor har lært mig at bede og at stole paa Guds Kærlighed.“ Christian var opdraget og han levede i et troende Hjem; han var en god Søn, og han elskede sit Hjem og sine Forældre, og aldrig blev han træt af at fortælle om sit kære Barndomshjem, og saa kom der næsten altid Taarer i hans milde Øjne.

L. C. Lauritzen viser, hvor han satte Foden, naar han som Dreng klatrede op paa en Hest.

Det er rart, hele sit Liv igennem at kunne tænke tilbage paa et godt Barndomshjem, og det gjorde min Mand. Han var lykkelig over at have ejet et smukt Barndomshjem, det sagde han saa ofte.

Christians Søster, Maren, var forlovet med en dejlig ung Mand, jeg husker ikke hans Navn. De sagde, han var stærk og sund, men saa skete det, at han faldt med en Sæk (jeg tror, det var Byg til Møllen), og derved fik han et Slag, jeg tror, Sækken faldt oven paa ham. Han blev syg, fik Tuberkulose, og Maren passede ham. — Hun blev selv smittet og døde. Det har Christian fortalt mig. Christians Mor har haft meget store Sorger.

Om Laust Christian Mortensens Børn kan følgende anføres:

MORTEN BJERGAARD fødtes den 4. Januar 1851 og døde samme Dag. Han var opkaldt efter sin Farfar, Morten Sørensen Bjerregaard.

- MAREN LAURITZEN** er født den 22. Juli 1852. Død ca. 1881. Maren Lauritzen har, som de efterfølgende Søskende, oprindeligt heddet Mortensen (Side 4 er deres Navne gengivet, som de er opført i Kirkebogen), men Familien er derefter gaaet over til at bruge Efternavnet Lauritzen.
- CHRISTEN MOSKJÆR LAURITZEN** er født den 17. November 1854. Han var opkaldt efter sin Morfar. Død ca. 1882.
- MARTHINUS LAURITZ LAURITZEN** er født den 26. Juni 1857. Han er sikkert, som Søsteren Maren, opkaldt efter sin Mormor. Marthinus Lauritzen blev konfirmeret i Silkeborg. Gift den 26. Oktober 1882 med Karen Kirstine Jensen Knude, født 18. Marts 1856, Datter af Gaardmand Jens Peter Berthelsen og Hustru Marie Kirstine Larsdatter i Kjærgaard. Karen Lauritzen døde 19. August 1917. Marthinus Lauritzen var Købmand i Silkeborg. Han var meget bestemt. Han døde 2. Oktober 1895.
- JACOB LAURITZEN**, født 2. August 1860, var gift med Elisa Jensen Bro („Tante Lise“), der er født i Fjand ved Ringkøbing. Da Laust Christian Mortensen døde i 1878, arvede Jacob Lauritzen, der den Gang var ca. 18 Aar, Bjerregaard. Jacob Lauritzen var meget godmodig og hyggelig. Han forstod at gaa ind paa en Spøg og var derfor særdeles afholdt af Familiens Børn, naar de var paa Feriebesøg. Jacob Lauritzen døde 1915.
- ANTON JOHANNES LAURITZEN**, født 22. April 1863, var gift med Kathrine Ejsenberg, der var født i Ribe. Anton Johannes Lauritzen var Manufakturhandler i Randers. Han var opkaldt efter sin Farmor (Ane Johanne). Børn: Johan og Antona Lauritzen. Anton Johannes Lauritzen døde ca. 1893.
- CHRISTEN JENSEN LAURITZEN** er født den 26. December 1865. Han var opkaldt efter en Folketingsmand. Gift med Stine Tonsbjerg, der var født i Nørlem og som døde 1918. Christen Jensen Lauritzen (der kaldtes Kre' Jensen) var Ejer af Skidenggaard. Børn: Lauritz Christian, Olga og Anna Lauritzen. Christen Jensen Lauritzen døde 1902.
- LAURITZ CHRISTIAN LAURITZEN**, født 23. Februar 1868. Gift med Maria Christine Aggerbeck, født 14. August 1872 i Horsens. L. C. Lauritzen var Grosserer i Silkeborg. Han døde 11. Juni 1935.

Laust Christian Mortensen døde, 58 Aar gammel, Lørdag den 9. November 1878.

I Lemvig Avis for 13. November 1878 finder man følgende Dødsannonce:

us puds hurtig onnæret Gier rage og Ejveriet Under n tom. havde Penge Inba g des e kjøbt i Gien r Lin Eellu fabrike a ijsølge Hetter, Stof. mul og be og	Maren Christensen, J. Christensen. f. Veteren. Begravelsen finder Sted fra Hjemmet Tirsdagen den 19de ds., Kl. 1.
	† † †
	Det besjendtgjøres herved for deltagende Slægt og Venner, at Gud den 9de November borttalde fra os til et bedre Liv min kjære Mand, Laust Christian Mortensen , i en Alder af 58 Aar. 6 Sønner og 1 Datter begravde med mig Savnet af en god og kjærlig Fader, og 1 Søn modtager ham hisset. Bjerregaard i Norlem, den 11te Novbr. 1878.
	Mette Cathrine Mortensen, født Christensen. Begravelsen finder Sted fra Hjemmet Tirsdagen den 19de ds., Kl. 11.
† † †	
At min kjære Hustru, Ane Margrethe Lauritzen , 60 Aar al., blev idag Morges hjemfaldt til et bedre Liv, efter 29 ^{1/2} Aars	

Begravelsen fandt Sted den 19. November 1878 paa Lem Kirkegaard.

Da Frede og Harald Lauritzen i Sommeren 1943 besøgte Lem Kirkegaard, var alle Gravene for Bjerregaards og Moeskjærs Vedkommende sløjfet — med Undtagelse af Jacob Lauritzen Bjerregaards Gravsted. Bortset fra Kappel var der intet Gravsted, der var saa gammelt som 1878, Laust Christian Mortensens Dødsaar.

Mette Cathrine Mortensen

METTE CATHRINE CHRISTENSEN

Født 28. August 1825 i Moeskjær, Nørlem Sogn.

Hjemmedøbt 28. August 1825.

Viet 14. Juni 1850 i Nørlem Kirke.

Død 7. April 1888 i Bjerregaard, Nørlem Sogn.

Begravet 15. April 1888 paa Lem Kirkegaard.

Ægtefælle:

Laust Christian Mortensen, født 1820, død 1878.

Kilder:

Folketællingslister 1855, 1870.

Maria Christine Lauritzen.

Kirkebogen for Nørlem Sogn.

To egenhændige Breve.

J. C. B. la Cour: Danske Gaarde (II Samling).

Moeskjær, fotograferet 1943.

Mette Cathrine Christensens Far var Gaardmand Christen Christensen Moeskjær, der fødtes den 23. Februar 1797 i Lyngkrog, Vejrum Sogn, og døde den 21. August 1874 i Moeskjær i Nørlem Sogn. Christen Christensen Moeskjær havde fem Børn og et Plejebarn, og Mette Cathrine var den næstældste af Børnene.

Christen Christensen Moeskjær var gift to Gange. Først med Mette Cathrines Mor, Maren Pedersdatter (født ca. 1796, død 1849) og efter dennes Død med Ane Marie Pedersdatter fra Humlum.

Mette Cathrine Christensen er født paa Moeskjær den 28. August 1825 og blev hjemmedøbt samme Dag. Pigen blev opkaldt efter Mormoren, Mette Cathrine Laursdatter. Faddere var: „Niels Tonsbergs Datter Kirsten, Jens Bruunsgaards Hustru, Peder Chr. Abildgaards Hustru, Jens Peter paa Sophielyst, Peder Frandsens Søn Lars, alle af Nørlem.“ — Peder Frandsens Søn, Lars, var Barnets Morbror.

Det fremgaar ikke af Kirkebogen, hvornaar Mette Cathrine er blevet fremstillet i Kirken efter Daaben.

Fødegaarden Moeskjær ligger 3 km fra Lemvig. Gaardens samlede Areal er 60 Tdr. Land.

Moeskjær har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Kappel. Christen Christensen Moeskjær købte Gaarden ved Auktion i 1822 og skødede den 1861 til Sønnen Peter Fuglsang Christensen.

Ca. 1840 blev Gaarden Moeskjærs Hartkorn opgivet til 5 Tønder, 0 Skæppe, 3 Fjerringkar og 2 Album.

Fra Bankerne SV. for Gaarden er der en ganske enestaaende Udsigt over det omliggende Landskab. Udsigten er saa vid, at man i sigtbart Vejr skal kunne tælle indtil 36 Kirker.

Den 14. Juni 1850 blev Mette Cathrine Christensen i Nørlem Kirke gift med Gaardmand Laust Christian Mortensen fra Bjerregaard.

Sønnen L. C. Lauritzen, har fortalt, at hans Mor havde en lille, brun Hest (vistnok en Islænder) ved Navn Gyda, hvorpaa hun red til Kirke. Ankommen til Kirken lagde hun Tømmen over Hestens Hals, hvorefter Hesten selv spadserede hjem til Bjerregaard.

Mette Cathrine Mortensen skal have været en prægtig Mor. Hun havde syv Børn, der havde saa stor Respekt for hende, at de lystrede, blot hun saa paa dem.

Der findes to Breve, skrevet Aaret før Mette Cathrine Mortensens Død, der giver et godt Indtryk af hendes rørende Omsorgsfuldhed. Brevene (der er skrevet med de gamle gotiske Bogstaver) er sendt til Sønnerne Marthinus og Lauritz Christian Lauritzen og Svigerdatteren Karen Lauritzen, Silkeborg, og de lyder:

Kjere Børn!

Bjerregaard d. 27 Juli 1887.

Tak for eders Brev den har vi med Gledede modtagen jeg saa der at lile Lauris har været Syg men gud skee lov at han er vel kommen sig igjen er det ikke gaadt over i hans arm jeg venter snart at høre lidt fra eder igjen, lile Karen, du være meget takket fra mig for det du vilde jeg skulde komme der ud men det bliver nok ikke i Sommer jeg kunde gjerne have Lyst til at see eders ny Lejlighed men jeg kan ikke være fra hjemmen jeg er eller ikke saa rask saa jeg ved slet ikke om jeg kunde faale at reise Gud ved om jeg seer ud til eder mere men nu trenger i Gud skee Lov ikke til mig nu trenger jeg mere til eder nu er Anton reist Jakob kjørte med ham til Humlum sidste Søndag jeg vilde gjerne han kunde bleven hjemme til C. Jensen han kom igjen men [?] skrev om han ikke nok kunde komme da di skulde ud at reise det var og godt for det er ikke nemt at have to til at gaae i Byen det er bedre di selv sørger for Mynten Gud skee tak at han var saa rask at han tog afsted med glæde det var ikke hans Liv at være her

Et Kort, der viser Slægtsgaardene Bjerregaard, Moeskjær og Østerboels Beliggenhed.

hjemme han kedede sig hver Dag det var kot og Dogteren havde sagt at han skulde op og ud i Morgenstunden men det var kolt og blæste saa han slet ikke kunde hytte sei ude der var ingen ting her hjemme for ham Jakob han er i Lemvig med den Sorte Hest og der er en som vil kjøbe, men vi ved ikke om di kan bruge han for vi har jo formange til Vinter nu har vi snart høst det er ikke saa godt som di to sidste aar men naar vi blodt maae være saa lykkelig at vi maae beholde Kjerne og faae det godt i huus saa takker vi den algode Gud mangen gange for hans velsignelse vi har været en tuur i Fjan i den sidste tid det var ikke godt med deres avl og deres eng var og daarlig det gik gemytlig til paa reisen di unge i Qvidsgaard var med vi var fra hjemmen i tre Dage nu saa Anton hvor dan det saa ud der ude Stine hun er inu ikke rask men lidt bedre er hun dog ind i Vinter saa der er dog hob om at komme sig vi har den første sendt af vores Fede Kreturer men vi har ingen afregning fodd men i morgen skal der en reise igjen det er snart over stot for der er ikke mere end 4 di var i Lemvig med Grise den sidste Lørdag der var 8 med og vi vilde selv have fire men udsalg det blev kun 3 vi fik di andre hjem igjen di var saa store di veiede 1 L Pd. da di var 3 Uger gamle men tænk vi har i alt 17 Sviin den unge Soe hun fik 6 det tæler godt alsammen men det giver lidt i Pengekassen men vi har jo fodd Renter og Skater afsted saa skal vi jo være glad nu kan i nok see hvem der er kommen til at skrive lile Venner i har vel hørt noget her hjemme fra jeg har hørt at Anne Magrete og hendes Mand di var der ude nu sender jeg dig den Oting Smør en gang med det første det er ikke meget jeg kan samle Christen J skal have lidt der over men naar han blod kan blive rask saa gaar det nok for ham jeg venter meget hort hans hjemkomst Jakob er ikke rask han kaster op hver dag og spiser lidt nu være i hilset fra os i eders kjære gamle Hjem men først og sidst fra Moder.

Skriv snart om Lauris er kommen sig den Sorte hest blev ikke solt han var forlile.

Tirsdag d 30 Agust 1887.

Kjere Børn!

Jeg har modtaget det tilsente varer og eders Brev hvor af jeg seer at lille Lauris er Syg og det er en farlig Sygdom han

har du har jo selv voget over ham det gjøre mig ondt at han har maatte holde Sengen saa Lenge for det er min lile bedste ven her paa Jorden, naar jeg engang Græd mig træt ved hans side sagde han altid det maae du ikke gjøre det bliver nok godt men Gud skee Lov at han har være ved hans egen Familie saa Lider han med Jesus hjælp ingen nød Anton i Moeskjer han har haft den samme Sygdom han har liget hjemme nu i høst en 3 Uger han tjener ved Kok Nørmark det var eller ikke saa behagelig men saa maa vi jo takke vor herre at det er til at over komme nu gik jeg og tænke ved mig selv mon Lile Lauris ikke nok skulde komme hjem til min Fødselsdag da jeg viste ingen anden der kunde komme men da Posten kom saa jeg der var nogen andet nu være i mange gange taket fra mig for den omhu og pleie som i gjort for ham Kjere lile Karen du skrev at jeg maatte gjerne komme at over raske eder men det troer jeg nok ikke der som i blodt kan faae Lauris rask igjen maae jeg nok blive paa min gamle plads naar jeg blodt kan være paa benene saa er jeg velfornøiet det har jeg Gud skee Lov været hver Dag i Sommer det er en stoer gode for saa dan en som mig jeg havde ikke mange Fremmede til min Fødselsdag for det var Markensdagen i Lemvig Qvisgaard og Moeskjer kom alligevel og nogle faae Koner der med var det endt Jakob han er i Lemvig med vores Lam det bestod af 9 di er solt til 20 Ø Pd. vi har 2 fede Stude inu men vi ved ikke om vi tør sende dem for græset er saa lidt ellers kunde vi jo sagtens have dem vi har soldt 2 beder til 26 Ører Pd. og saa er vi færdig med det hele for i Aar har vi ingen Gæs og saa har jeg min handel gjordt. Vi har hørt fra Fjand fornylig di har været ved Bøiling Dogter med Stine han spaaede dem ikke allerbedst han var bange at hun en Dag skulde meste det hele Lise var i meget dorlig Humør der over nu reiser Jakob i Morgen til ulborg Marken og saa tager han med dem hjem i nogle Dage vi har det ved det gamle her hjemme jeg kan og hilse eder fra C. Jensen at han er rask jeg fik Brev fra ham den samme dag som jeg fik edes lad mig nu see lile Lauris at du er forsigtig Anton fik Gasstrisfeber [Gastrisk Feber: Tyfusagtig Feber] ovenpaa der vil jo forsigtighed til nu være i hilset fra os alle i eders hjem men først og sidst fra eders gamle

Moder.

*Skriv nu snart jeg kan høre lidt om hvordan i har det Level
til vi ses.*

vi syer paa dine Skjorter men der for er di inu ikke færdig.

— — —

**Mette Cathrine Mortensen døde, 62 Aar gammel, Lørdag den 7. April
1888. Hun blev begravet den 15. April 1888 paa Lem Kirkegaard.**

AALBORG AMTSTIDENDES TRYK